

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.III.117/2022/12.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke

Dr. Varga Eszter, előadó bíró

Molnár Ferencné dr., bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2022. október 25.

Az ügy tárgya: rablás büntette

Terhelt: I. rendű

Első fok: Keszthelyi Városi Bíróság, 6.B.173/1996/9., ítélet, tárgyalás,

1996. május 24.

Másodfok: Zala Megyei Bíróság, Bf.399/1996/7., ítélet, tárgyalás,

1997. március 25.

Az indítvány előterjesztője: az I. rendű terhelt

Az indítvány iránya: hatályon kívül helyezés érdekében

Rendelkező rész

A Kúria a rablás büntette miatt az I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Keszthelyi Városi Bíróság 6.B.173/2019/9. számú, illetve a Zala Megyei Bíróság Bf.399/1996/7. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítványozó, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Keszthelyi Városi Bíróság az 1996. május 24-én meghozott 6.B.173/1996/9. számú ítéletével az I. rendű terheltet rablás büntette [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés] miatt 2 év börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Kétirányú fellebbezés alapján eljárva a Zala Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság az 1997. március 25-én meghozott Bf.399/1996/7. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, az I. rendű terhelt büntetését 3 év börtönre súlyosította. Egyebekben az elsőfokú ítéletet az I. rendű terhelt vonatkozásában helybenhagyta.

II.

[3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az I. rendű terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában írt okból, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértésre hivatkozással.

[4] Indokai szerint a másodfokú bíróság törvénysértő módon változtatta meg az elsőfokú ítéletet, mivel a tárgyalást a távollétében folytatta le, ugyanis akkor külföldön tartózkodott. Sérlemzte, hogy nem vehetett részt a másodfokú eljárásban, ezáltal sérült a védekezéshez való joga.

[5] Emellett a Pest Megyei Bíróság az 5.B.330/1999/70. számú ítéletében törvénysértő módon állapította meg, hogy különös visszaesőnek minősül. Kifejtette, hogy a Zala Megyei Bíróság és a Pest Megyei Bíróság – az indítványban megjelölt – ítéletei között „jogfolytonosság áll fenn”, mert mindkettőben az anyagi jogi szabályok megsértésével ítélték el.

[6] Hivatkozott a Kúria más, emberölés büntette miatt folytatott ügyben kiszabott enyhébb ítéleteire, valamint arra, hogy a Kúria a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezést megváltoztathatja.

[7] Kérte, hogy a Kúria a többszörös, különös visszaesői minőségét változtassa meg visszaesőre figyelemmel arra, hogy a Keszthelyi Városi Bíróságon folyamatban volt büntetőügy jogerős szabadságvesztés büntetése nélkül nem állapítható meg a többszörös visszaesői minősége. Továbbá indítványozta a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának 25 évre történő mérséklését.

[8] A Legfőbb Ügyészség BF.153/2022/2. számú nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

[9] Rámutatott, hogy a felülvizsgálatnak a bíróság egy jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, egy indítványban több, külön ügyekben hozott jogerős határozat támadására nincs törvényes lehetőség.

[10] Az ügyészség szerint, mivel az I. rendű terhelt a Pest Megyei Bíróságon 5.B.330/1999. szám alatt folyamatban volt büntetőügyben meghozott jogerős ítélettel szemben korábban már nyújtott be felülvizsgálati indítványt – melyet a Legfelsőbb Bíróság a 2002. november 28-án meghozott Bfv.X.3187/2002/2. számú végzésével elutasított –, annak tekintetében a felülvizsgálati indítvány a Be. 652. § (6) bekezdése alapján törvényben kizárt.

[11] Kifejtette, hogy a Zala Megyei Bíróság 1997. március 25-én megtartott fellebbezési tárgyalása idején az 1973. évi I. törvény a büntetőeljárásról (továbbiakban: 1973. évi I. törvény) volt hatályban. Ennek 253. § (1) bekezdése szerint a vádlottat idézni kell, ha a tárgyaláson bizonyítást vesznek fel, vagy ha a bíróság megítélése szerint a jelenléte szükséges, míg a (2) bekezdés alapján, ha a megidézett vádlott fogva van, őt a tárgyalásra elő kell állítani.

[12] Az 1973. évi I. törvény 254. § (1) bekezdése szerint, ha a vádlottat nem kell megidézni, a tárgyalásról értesíteni kell. A 255. § (4) bekezdése alapján a tárgyalást meg lehet tartani, ha arról a vádlottat azért nem lehetett értesíteni, mert lakcímének megváltozását nem jelentette be, vagy az értesítés kézbesítéséről szóló igazolás a tárgyalásig nem érkezett vissza.

[13] Az iratok alapján megállapítható, hogy az I. rendű terhelt a másodfokú eljárás során szabadlábon volt. Figyelemmel arra, hogy a kétirányú fellebbezések kizárólag a büntetés mértékét támadták, az I. rendű terheltnek a fellebbezési tárgyalásra való megidézése nem is volt szükséges.

[14] Álláspontja szerint a Zala Megyei Bíróság a törvénynek megfelelően járt el, amikor az 1973. évi I. törvény 254. § (1) bekezdés első mondata alapján az I. rendű terheltet csupán értesíteni rendelte a fellebbezési tárgyalás hatánapjáról, és a 255. § (4) bekezdése értelmében nem látta akadályát a tárgyalás megtartásának.

[15] Következésképpen a másodfokú bíróság az eljárásjogi rendelkezések sérelme nélkül járt el, ezért indítványozta, hogy a Kúria a jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn.

[16] Az I. rendű terhelt védője a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára tett észrevételében kérte az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványának érdemi elbírálását.

[17] Kifejtette, hogy az indítvánnyal támadott másodfokú eljárásban a későbbiekben súlyos kihatásokkal járó döntés meghozatalára került sor, ami megkívánta volna az I. rendű terhelt jelenlétét. Ezért a távollétében megtartott tárgyalás az alapjogát sértette.

III.

[18] Az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos.

[19] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. A Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[20] A Be. 649. § (2) bekezdése taxatív felsorolja azon eljárási szabálysértéseket, amelyek felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak. A d) pont szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[21] A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerint a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét és az elsőfokú bíróságot új

eljárásra utasítja, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[22] A Be. 659. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati indítványt a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.

[23] A megtámadott határozat meghozatala idején az 1973. évi I. törvény volt hatályban.

[24] Az 1973. évi I. törvény 284/A. § (2) bekezdése alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a határozat meghozatalára a 250. § II-III. pontjában meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.

[25] Az 1973. évi I. törvény 250. § II. pont d) pontja szerint a másodfokú bíróság tanácsulésen hatályon kívül helyezi az ítéletet és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek részvétele a törvény értelmében kötelező.

[26] Következésképpen a hatályos büntetőeljárási törvény (Be.) és az 1973. évi I. törvény ezt az abszolút eljárási szabálysértést azonos módon szabályozza, illetve enged erre alapítottan felülvizsgálatot [Be. 649. § (2) bekezdés d) pont, Be. 608. § (1) bekezdés d) pont, 1973. évi I. törvény 284/A. § (2) bekezdés, 250. § II. pont d) pont].

[27] Az 1973. évi I. törvény a X. fejezet II. cím alatt, a 242. §-267/A. §-ban rendelkezik a fellebbezés elintézéséről a büntetői eljárásban. A 253. § (1) bekezdése szerint a vádlottat idézni kell, ha a tárgyaláson bizonyítást vesznek fel, vagy ha a bíróság megítélése szerint a jelenléte szükséges. A 254. § (1) bekezdése alapján, ha a vádlottat nem kell megidézni (253. §), a tárgyalásról értesíteni kell. Ha a vádlott fogva van – a saját vagy a védő kérelmére –, a tárgyalásra elő kell állítani.

[28] Az 1973. évi I. törvény 255. § (1) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban a IX. fejezet – az elsőfokú bírósági tárgyalás – rendelkezéseit a következő eltérésekkel kell alkalmazni. A (4) bekezdés alapján a tárgyalást meg lehet tartani, ha arról a vádlottat azért nem lehetett értesíteni, mert lakcímének megváltozását nem jelentette be, vagy az értesítés kézbesítéséről szóló igazolás a tárgyalásig nem érkezett vissza. Az (5) bekezdés szerint a tárgyalás elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

[29] A Kúria – egyetértve az ügyészi átiratban foglaltakkal – a következőkre mutat rá:

– A Zala Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 1996. november 19. napjára tűzött ki fellebbezési tárgyalást, melyről az I. rendű terheltet értesíteni rendelte.

– A bíróság az értesítést az I. rendű terhelt mindkét ismert lakcímére kiadta, azonban mindkét címről ismeretlen helyre költözött jelzéssel érkezett vissza az értesítés.

- A bíróság megkereste az IM BV Országos Parancsnokságot az I. rendű terhelt fogvatartására vonatkozóan.
- Az IM BV Országos Parancsnokság 1996. december 13. napján érkezett tájékoztatása szerint az I. rendű terhelt nem volt büntetés-végrehajtási intézetben.
- A bíróság megkeresésére a Központi Nyilvántartó és Választási Hivatal 1996. december 17. napján megküldte az I. rendű terhelt ismert lakcímét és tartózkodási helyét, mely megegyezett azokkal a címekkel, melyekről a bíróság értesítése ismeretlen helyre költözött jelzéssel érkezett vissza.
- A bíróság az 1996. november 19. napjára, majd az 1997. február 18. napjára kitűzött fellebbezési tárgyalást elhalasztotta.
- Ezt követően a bíróság az ügyben 1997. március 25-én fellebbezési tárgyalást tartott, melyen jelen volt az I. rendű terhelt kirendelt védője. A tanács elnöke megállapította, hogy az érdekeltek értesítése a tárgyalásról az 1973. évi I. törvény 254. § (1)-(3) bekezdésének megfelelően történt, a fellebbezési tárgyalás megtartásának nincs törvényi akadálya.

[30] Következésképpen a másodfokú fellebbezési tárgyalás megtartása az értesíteni rendelt, szabadlábon lévő, lakcíme megváltozásának bejelentését elmulasztó I. rendű terhelt jelenléte nélkül is törvényes volt [1973. évi I. törvény 255. § (4) bekezdés].

[31] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az eljárási szabályok betartásával járt el, amikor az I. rendű terhelt távollétében megtartotta a fellebbezési tárgyalást. Ezért az 1973. évi I. törvény 250. § II. pont d) pontjában írt feltétlen eljárási szabálysértést nem valósította meg, így a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjára alapított felülvizsgálati indítvány nem megalapozott.

[32] A Kúria az indítványnak a Pest Megyei Bíróságon 5.B.330/1999. szám alatt folyamatban volt büntetőügyre vonatkozó részét illetően a következőkre mutat rá.

[33] A Be. 648. § alapján felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye. Ez azt jelenti, hogy egy indítványban egy jogerős ügydöntő határozat támadható, azaz nincs törvényes lehetőség egy indítványon belül több – külön ügyben hozott – jogerős ügydöntő határozat támadására. Következésképpen a jelen felülvizsgálat a Pest Megyei Bíróság előtt folyamatban volt ügyet nem érintette.

[34] Ekként a Kúria – miután nem észlelt egyéb olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen eljárva a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a Keszthelyi Városi Bíróság 6.B.173/1996/9. számú, valamint a Zala Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság Bf.399/1996/7. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

IV.

[35] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[36] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2022. október 25.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő

BÉ